

AKADEMİK İNGİLİZCE · REFERANS

Kelime Kökleri & Ekleri

Bir kökü öğren, yüzlerce kelimeyi çöz.

Akademik İngilizcedeki kelimelerin çoğu Yunanca ve Latince köklerden kurulur. Bu kökleri ve ekleri bilersen, hiç görmediğin bir kelimeyi bile parçalarına ayırıp anlamını tahmin edebilirsin.

Nasıl kullanılır?

thermo (ısı) + **meter** (ölçen) → **thermometer** = ısıyı ölçen alet

photo (ışık) + **graph** (yazım/çizim) → **photograph** = ışıkla oluşan kayıt: fotoğraf

bio (yaşam) + **-logy** (bilim) → **biology** = yaşam bilimi

En Sık Ön Ekler

Kelimenin başına gelip anlamını değiştirir.

a- / an- -sız, yok, olmayan

atypical — tipik olmayan
anonymous — isimsiz, anonim
asymmetric — simetrik olmayan

anti- karşı, zıt

antibiotic — antibiyotik
antibody — antikor
antisocial — topluma aykırı

auto- kendi, kendiliğinden

automatic — otomatik
autonomy — özerklik
autobiography — öz yaşam öyküsü

co- / com- / con- birlikte, ortak

cooperate — işbirliği yapmak
combine — birleştirmek
connect — bağlamak

de- aşağı, ters, uzaklaştırma

decrease — azalmak
decode — şifre çözmek
dehydrate — su kaybetmek

dis- ayrı, olumsuz, ters

disagree — aynı fikirde olmamak
disorder — düzensizlik, rahatsızlık
disappear — kaybolmak

ex- / e- dışarı, dışa

export — ihraç etmek
exclude — dışlamak
extract — çıkarmak

hyper- aşırı, fazla

hyperactive — aşırı hareketli
hypertension — yüksek tansiyon
hyperbole — abartı

hypo- altında, az

hypothesis — hipotez, varsayım
hypothermia — aşırı üşüme
hypotension — düşük tansiyon

in- / im- / il- / ir- olumsuz, -sız

incorrect — yanlış
impossible — imkânsız
irregular — düzensiz

inter- arası, karşılıklı

international — uluslararası

interact — etkileşmek

interval — aralık

micro- küçük

microscope — mikroskop

microorganism — mikroorganizma

microwave — mikrodalga

mono- tek

monotone — tek düze

monopoly — tekel

monolingual — tek dilli

multi- çok

multiple — çoklu

multicultural — çok kültürlü

multimedia — çoklu ortam

over- aşırı, üzerinde

overcome — üstesinden gelmek

overload — aşırı yüklemek

overestimate — olduğundan fazla değer biçmek

pre- önce, ön

predict — önceden tahmin etmek

prevent — önlemek

preview — ön izleme

re- tekrar, geri

repeat — tekrarlamak

recycle — geri dönüştürmek

reduce — azaltmak

sub- altında, alt

submarine — denizaltı

subway — metro

substandard — standart altı

trans- öte, karşıya, dönüşüm

transport — taşımak

translate — çevirmek

transform — dönüştürmek

un- olumsuz, -sız, tersini yapma

unhappy — mutsuz

undo — geri almak

unknown — bilinmeyen

En Sık Kökler

Kelimenin anlam çekirdeğini taşıır.

bio- yaşam, canlı

biology — biyoloji

biography — yaşam öyküsü

antibiotic — antibiyotik

chrono- zaman

chronological — zaman sırasına göre

synchronize — eş zamanlamak

chronic — kronik, süregelen

dict- söylemek

predict — önceden söylemek

dictate — dikte etmek

contradict — çelişmek

duc- / duct- yönlendirmek, çekmek

conduct — yürütmek, iletmek

produce — üretmek

introduce — tanıtmak

geo- yer, dünya

geography — coğrafya

geology — jeoloji

geothermal — yer ısısına ait

graph- / gram- yazmak, çizmek

photograph — fotoğraf

diagram — şema, çizim

grammar — dilbilgisi

hydro- su

hydrogen — hidrojen
dehydrate — su kaybetmek
hydroelectric — hidroelektrik

log- / -logy söz; bilim

logic — mantık
dialogue — diyalog
biology — biyoloji

man- / manu- el

manual — el kitabı; elle yapılan
manufacture — imal etmek
manipulate — elle/hileyle yönlendirmek

-meter / metr- ölçmek, ölçü

thermometer — termometre
diameter — çap
metric — metrik

morph- biçim, şekil

transform — dönüştürmek
metamorphosis — başkalaşım
amorphous — biçimsiz

path- his; hastalık

sympathy — sempati, duygudaşlık
empathy — empati
pathology — patoloji

phon- ses

telephone — telefon
symphony — senfoni
phonetics — ses bilgisi

photo- ışık

photograph — fotoğraf
photosynthesis — fotosentez
photon — foton

port- taşımak

transport — taşımak
export — ihraç etmek
portable — taşınabilir

scrib- / script- yazmak

describe — betimlemek
manuscript — el yazması
prescription — reçete

spect- / spec- bakmak

inspect — incelemek
spectator — seyirci
perspective — bakış açısı

struct- inşa etmek, kurmak

construct — inşa etmek
structure — yapı
instruct — yönerge vermek

tele- uzak

telephone — telefon
television — televizyon
telescope — teleskop

vid- / vis- görmek

video — video
vision — görüş
evident — açık, aşikâr

En Sık Son Ekler

Kelimenin türünü (isim/sıfat/fiil) belirler.

-able / -ible -ebilir (sıfat)

readable — okunabilir
visible — görülebilir
flexible — esnek

-al ...ile ilgili (sıfat)

natural — doğal
cultural — kültürel
chemical — kimyasal

-ance / -ence durum, nitelik (isim)

importance — önem
difference — fark
existence — var oluş

-ation / -tion eylem, durum (isim)

creation — yaratım
education — eğitim
information — bilgi

-er / -or ...yapan kişi/şey

teacher — öğretmen
actor — oyuncu
conductor — iletken; şef

-ful ...lı, dolu (sıfat)

useful — yararlı
helpful — yardımcı
powerful — güçlü

-ify ...laştırmak (fiil)

simplify — basitleştirmek
clarify — açıklığa kavuşturmak
identify — tanımlamak

-ism görüş, akım, sistem

capitalism — kapitalizm
tourism — turizm
mechanism — mekanizma

-ist ...cı kişi, uzman

scientist — bilim insanı
artist — sanatçı
biologist — biyolog

-ity / -ty ...lık, durum (isim)

ability — yetenek
reality — gerçeklik
density — yoğunluk

-ize / -ise ...laştırmak (fiil)

organize — düzenlemek
modernize — modernleştirmek
analyse — çözümlemek

-less -sız (sıfat)

useless — yararsız
harmless — zararsız
endless — sonsuz

-ment durum, sonuç (isim)

development — gelişim
movement — hareket
government — hükümet

-ous ...lı (sıfat)

dangerous — tehlikeli
famous — ünlü
various — çeşitli

Alan Kökleri · Sağlık & Tıp

Tıp, hemşirelik, diş ve eczacılık metinlerinin anahtarı.

cardio- kalp

cardiology — kardiyoloji
cardiac — kalbe ait
cardiovascular — kalp-damar

derm- / dermato- deri

dermatology — cildiye
epidermis — üst deri
dermatitis — deri iltihabı

gastro- mide

gastric — mideye ait
gastritis — mide iltihabı
gastrointestinal — mide-bağırsak

haem- / hem- kan

haemoglobin — hemoglobin
haemorrhage — kanama
anaemia — kansızlık, anemi

hepat- karaciğer

hepatitis — karaciğer iltihabı

hepatic — karaciğere ait

neuro- sinir

neurology — nöroloji

neuron — sinir hücresi

neurotransmitter — sinir iletilci

oste- / osteo- kemik

osteoporosis — kemik erimesi

osteopath — kemik/eklem uzmanı

patho- / -pathy hastalık

pathology — patoloji

pathogen — hastalık yapıcı

psychopathy — ruhsal bozukluk

pharma- ilaç

pharmacy — eczane

pharmacology — farmakoloji

pharmaceutical — ilaca ait

-itis iltihap

arthritis — eklem iltihabı

bronchitis — bronşit

appendicitis — apandisit

-ectomy cerrahi çıkarma

appendectomy — apandis ameliyatı

tonsillectomy — bademcik ameliyatı

-oma tümör, ur

carcinoma — karsinom, kanser

melanoma — melanom

Alan Kökleri · Fen & Mühendislik

Fen bilimleri ve mühendislik metinlerinin anahtarı.

astro- yıldız, uzay

astronomy — astronomi

astronaut — astronot

asteroid — asteroit

aero- hava

aerodynamics — aerodinamik

aerospace — havacılık-uzay

aerobic — oksijenli

chem- / chemo- kimya

chemistry — kimya

chemical — kimyasal

chemotherapy — kemoterapi

electro- elektrik

electron — elektron

electricity — elektrik

electromagnetic — elektromanyetik

thermo- ısı

thermodynamics — termodinamik

thermal — ısı

thermostat — termostat

mech- makine

mechanic — tamirci

mechanism — mekanizma

mechanical — mekanik

nano- çok küçük (milyarda bir)

nanotechnology — nanoteknoloji

nanometer — nanometre

-meter ölçen alet

barometer — barometre

voltmeter — voltmetre

seismometer — sismometre

poly- çok

polymer — polimer
polygon — çokgen
polyester — polyester

-oid ...benzeri, ...msı

asteroid — yıldız cisim
humanoid — insansı
spheroid — küremsi

Alan Kökleri · Sosyal Bilimler

Toplum, siyaset, psikoloji ve tarih metnlerinin anahtarı.

anthropo- insan

anthropology — antropoloji
philanthropy — hayırseverlik
anthropocentric — insan merkezli

demo- halk

democracy — demokrasi
demography — nüfus bilimi
demographic — demografik

-cracy yönetim biçimi

democracy — demokrasi
bureaucracy — bürokrasi
aristocracy — aristokrasi

socio- toplum

sociology — sosyoloji
socioeconomic — sosyoekonomik
sociocultural — toplumsal-kültürel

psych- ruh, zihin

psychology — psikoloji
psychiatry — psikiyatri
psychological — ruhsal

eco- ev, çevre, ekonomi

economy — ekonomi
ecology — ekoloji
ecosystem — ekosistem

ethno- halk, kültür

ethnic — etnik
ethnography — etnografya
ethnicity — etnik köken

lingu- dil

linguistics — dilbilim
bilingual — iki dilli
multilingual — çok dilli

jur- / jus- hukuk, adalet

justice — adalet
jury — jüri
jurisdiction — yargı yetkisi

poli- / polis- şehir, devlet

politics — siyaset
metropolis — büyükşehir
policy — politika, izlek